

ALFRED SCHREYER
ur. 1922; Drohobycz

Tytuł fragmentu relacji	Wielokulturowy, przedwojenny Drohobycz
Zakres terytorialny i czasowy	Drohobycz; dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Drohobycz, Alfred Schreyer, Żydzi, wielokulturowość, maca, stosunki polsko-żydowskie

Wielokulturowy, przedwojenny Drohobycz

Przed wojną Drohobycz liczył około czterdziestu dwóch tysięcy mieszkańców, którzy dzielili się na trzy, mniej więcej jednakowe, etniczne grupy: Polaków, Ukraińców i Żydów. Dlatego Marian Hemar nazwał kiedyś Drohobycz „półtora miasta”. Na ogół było wszystko w porządku. W gimnazjum polskim, państwowym, do jednej klasy chodziły wszystkie trzy narodowości. Nikt się nikogo nie pytał, kim ty jesteś. Kiedy była lekcja religii, Polacy zostawali w klasie. Ukraińcy mieli swoją klasę, gdzie przychodził ten ukraiński ksiądz, a Żydzi mieli swoją klasę, gdzie przychodził mój wujek, doktor Bernard Schreyer. I uczył nas religii mojżeszowej. Zupełnie normalne zjawisko. Czy ludzie nie przychodzili czasem do nas do domu i nie częstowaliśmy ich macami? Jak najbardziej. Czy się czasem nie było zaproszonym do kogoś na święcone jajko? To było normalne. W mieście były te ogłoszenia „Nie kupuj u Żyda”. Na to nikt nie zwracał uwagi. Bo o ile się chciało coś taniej kupić, to szło się do Żyda. Tam było taniej niż w tych innych sklepach. Oprócz tego najwięcej sklepów było żydowskich. Więc na ogół przed wojną te stosunki narodowościowe były normalne. No, we Lwowie, tam było coś zupełnie innego. Tam był Uniwersytet Jana Kazimierza z tymi ND-kami. To była banda straszna. Tam było getto ławkowe, tam bito Żydów i tam nawet jednego zabito w trzydziestym siódmym roku i wtedy powstał taki skandal europejski, to trochę przycichło. Muszę powiedzieć w ogóle, że w Polsce do śmierci komendanta Józefa Piłsudskiego stosunki narodowościowe trzymały się, bo on nie pozwalał. Kiedy zmarł Piłsudski, to ta endecja podniosła wtedy głowę.

Data i miejsce nagrania	2007-03-16, Lublin
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Transkrypcja	Magdalena Kożuch
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"